

Управління культури та охорони культурної спадщини
Черкаської обласної державної адміністрації
Комунальний заклад «Обласна універсальна наукова бібліотека
імені Тараса Шевченка» Черкаської обласної ради

Серія «Черкащини славетні імена»

Письменники Черкащини – ювіляри 2022

Бібліографічний покажчик

Черкаси – 2022

УДК 016:821.161.2(477.46)'06

Укладачка **Н. В. Адешелідзе**

Редакторка **Н. В. Фейгінова**

П35 Письменники Черкащини – ювіляри 2022 : біобібліогр. покажч. / Упр. культури та охорони культур. спадщини Черкас. облдержадмін., Комун. закл. «Обл. універс. наук. б-ка ім. Тараса Шевченка» Черкас. облради ; [уклад. Н. В. Адешелідзе ; ред. Н. В. Фейгінова]. – Черкаси : ОУНБ ім. Тараса Шевченка, 2022. – 49 с.

Біобібліографічний покажчик присвячено життю та творчості письменників Черкаського краю: Володимиру Данику, Івану Дубініну та Олексієві Софієнку.

Покажчик містить короткі біографічні довідки про ювілярів, бібліографію їх творів та літератури про них.

Видання адресоване літературознавцям, викладачам, працівникам бібліотечних закладів, аспірантам, студентам та широкому колу читачів, хто цікавиться літературою Черкащини.

УДК 016:821.161.2(477.46)'06

© Комунальний заклад «Обласна універсальна наукова бібліотека імені Тараса Шевченка», 2022

Від укладача

Письменники – уродженці Черкащини відіграють помітну роль у творенні українського письменства. Імена багатьох наших славних земляків – поетів, прозаїків, драматургів, гумористів добре відомі в Україні.

Життю та творчості цьогорічних письменників-ювілярів Володимира Данику, Івану Дубініну та Олексієві Софієнку присвячено цей бібліографічний покажчик.

Відкриває видання розгорнутий літературний нарис доктора філології, професора Черкаського національного університету ім.

Б. Хмельницького, члена Національної спілки письменників України

В. Т. Поліщука «Літературний процес у краї», який розглядає літературні аспекти життя краю з віддалених часів до сьогодення.

Бібліографічна частина посібника складається з опису окремих видань кожного із письменників, творів для дітей, публікацій їх творів у збірниках, альманахах, періодичних виданнях і виданнях, що продовжуються. Окремим підрозділом подаються літературно-критичні нариси Володимира Даника та написані ним пісні.

Друкований документальний масив доповнено інтернет-ресурсами, відео- та аудіозаписами окремих творів та пісень у виконанні відомих українських митців.

Матеріали розташовані в хронологічному порядку, а в межах року – за абеткою назв творів.

До окремого розділу включено інформацію про життєвий та творчий шлях літераторів, їх творчу діяльність, рецензії та відгуки на окремі твори. В межах підрозділів матеріали розташовано в логічній послідовності.

Для забезпечення достовірності інформації перегляд матеріалів здійснювався «de visu». У разі неможливості безпосередньо ознайомитися з виданнями, відсутні відомості уточнювалися за різними бібліографічними джерелами і в тексті посібника позначалися астериском (*).

Основними джерелами пошуку літератури були державні літописи книг, журнальних і газетних статей, каталоги, картотеки, електронні бази

даних Черкаської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Тараса Шевченка.

Хронологічні рамки добору літератури – 1990–жовтень 2022 року, однак видання не претендує на вичерпність.

Довідковий апарат складається з «Іменного покажчика», «Списку переглянутих і розписаних періодичних видань». Завершує посібник «Зміст».

Бібліографічний опис здійснено за чинними в Україні стандартами, в описах вживаються загальноприйняті скорочення слів. У випадку, коли назва не розкриває змісту публікації, подано стислі довідкові, уточнюючі анотації. Описи мають наскрізну нумерацію.

Видання адресоване широкому колу користувачів –літературознавцям, викладачам, працівникам бібліотечних закладів, аспірантам, студентам та всім, хто цікавиться літературою Черкащини.

Літературний процес у краї

Насамперед, мислиться, треба з'ясувати принаймні два відповідні моменти в нашій розмові. По-перше, визначити, що являє собою поняття «літературного процесу», а по-друге, визначитися з деякими адміністративно-територіальними умовностями, бо ж Черкащина як область з'явилася в Україні порівняно недавно, а літературне життя краю бажається оцінити з якомога дальших часів.

З останнього й почнемо: розглядаючи літературні аспекти життя краю з віддалених часів, братимемо його (край) у межах нинішньої Черкаської області, пам'ятаючи при цьому, що до 1954 року частини теперішньої Черкащини входили до складу Київської, Полтавської, Вінницької та Кіровоградської областей.

Щодо поняття «літературний процес», то літературна енциклопедія трактує його як «рух літературно-художньої творчості в усій сукупності явищ, фактів, головних і другорядних тенденцій, що детерміновані закономірностями розвитку літератури та її історичного, національного і соціального функціонування» (УЛЕ, т. 3. – С. 206). Це якщо казати стисло, бо ж літературний процес як поняття має цілий ряд додаткових аспектів (форми організації, адресат, періодизація і таке ін.).

Вище нам якраз і необхідно було визначитися з адмінтериторією краю для того, щоб констатувати цілком видиму відсутність отої «сукупності явищ, фактів, головних і другорядних тенденцій», про яку мовиться в попередньому абзаці. Можна зі значною долею певності твердити, що до 1954 року, до створення Черкаської області, її регіони були віддаленими, глухими провінціями Київщини чи Полтавщини, і про якісь «організовані форми» літературного життя говорити майже не доводиться. Лише в окремі часові періоди, в окремих містечках брунькувалися ті «організовані форми», про що йтиметься нижче, та існування їх було відносно нетривалим і не надто плідним у творчому плані (розуміється, звичайно, те, що для літературного таланту, для його зростання «організовані форми» якраз і не обов'язкові. Талант – явище самодостатнє. А всілякі «форми», в нашому розумінні, позитивні лише тоді, коли допомагають талантові зрости й

розквітнути. Та ще, мабуть, тоді, коли виражають весь безмір національного «я» особистості й етносу в їх загальнолюдському ціннісному сенсі).

Та ж літературна енциклопедія зазначає, що поняття «літ-процесу» стало до вжитку й утворилося протягом XIX–XX століть. Стосовно ж Черкащини констатуємо його фактичну «сукупну» відсутність до найновіших часів. Доти була фрагментарність, була розірваність, безсистемність, епізодичність літературного життя. Але, підкреслюємо, епізодичність часто яскрава, вражаюча, така, що закарбовується надовго чи й назавжди. І яка свідчить, що Середнє Подніпров'я, котре якраз і репрезентує Черкащина, – то є сама суть, сама сіль української землі, її географічне й духовне осереддя. Хай це не прозвучить образою іншим славним регіонам нашої Вітчизни.

Ще літописи княжої пори, «Повчання» Володимира Мономаха й безсмертне «Слово о полку Ігоревім» торкнулися наших країв, задали високий тон нашому письменству і засвідчили неабиякий творчий талант предків. Означений тон був підхоплений і розграничений обдарованими літераторами XVII–XVIII століть у різних жанрах письменства. Сповнене внутрішньої динаміки XIX століття вже набагато чіткіше окреслило Черкащину як благодатний у творчому плані край. Знову ж, не було цілості, не було системи, та були помітні явища й імена.

У XIX столітті знекровлена духовно, пригноблена імперською Росією Україна потребувала митців, сильних не лише творчими талантами, а й митців-патріотів, готових вдихнути животворну енергію в національний дух народу, повернути утрачену віру у краще майбутнє. Черкащина дала в ту пору Україні і світові Тараса Шевченка, Івана Нечуя-Левицького, Михайла Старицького, Костянтина Думитрашка, Василя Доманицького, Сергія Єфремова, Агатангела Кримського... Жили і творили вони здебільшого не в нашому краї, але завжди його пам'ятали, широко відображали у творах. У другій половині XIX століття на Черкащині (Прохорівка Канівського району) жив і працював широкознаний вчений-енциклопедист Михайло Максимович, притягуючи до своєї Михайлової Гори багатьох відомих людей.

Цікаві події першої половини XIX століття відбувалися в Умані: тут навчалися і пробували перо кілька відомих згодом польських письменників-романтиків – представників так званої «української школи» в польській

літературі – Богдан Залеський, Северин Гоцинський, Міхал Грабовський, Александр і Сильвестр Грози.

Своєрідних штрихів до літературного життя краю в позами-нулому й минулому століттях додавали російські письменники, котрих царська немилість виштовхувала зі столиці до Малоросії – Іван Крилов, Денис Давидов, Олександр Пушкін (принагідно зауважимо, що українця Тараса Шевченка та ж немилість погнала значно далі й у значно жорстокіші умови).

Перші ознаки більш-менш організованих форм літературного життя з'явилися в роки Української революції та в роки «українського ренесансу» 20-х. Могутнім поштовхом для цього стало помітне вивільнення національних чинників особистості й держави. Явними показниками духовного відродження стали досить численні періодичні видання на місцях, у т. ч. й на Черкащині (Умань, Звенигородка, Черкаси та ін.), налагодження друкарської справи, хай і не надто потужної.

По всій Україні створювались філії ряду літературних об'єднань, найперше – «Плуга», «Гарту», «Молодняка» та ін. Черкащина в цьому не була винятком. І хоч місцеві літературні філії не мали якихось епохальних здобутків, але помітно консолідували й підтримували літературно обдарованих людей, помітно пожвавлювали літературний рух. Зрештою, ті віддалені від столиці філії ставали міцними сходишками у творчому зростанні багатьох згодом знаних письменників.

Так, у 20-х роках на Черкащині діяли три досить помітні філії спілки селянських письменників «Плуг» – Черкаська, Уманська, Золотоніська та плужанські літературні гуртки в Катеринополі й Медведівці. З числа учасників тих літературних об'єднань голосно заявили про себе в письменстві Микита Шумило й О. Лан (Коршак), Юрій Лавріненко й Володимир Штангей, Раїса Троянкер і Ярослав Гримайло, Юхим Гедзь (О. Савицький) й Антон Хуторян...

Пролетарський «Гарт» у ті ж роки вкоренився в Черкасах, із його рядів вийшов Лесь Гомін (О. Королевич), автор відомого роману «Голгофа» та інших творів. Саме Лесь Гомін разом із молодим Семеном Скляренком та іншими здібними юнаками «розворушили» літературне життя в «Сонгороді», як досить влучно назвав Черкаси 20-х гуморист-сатирик Юхим Гедзь. Допомогали їм у цьому й черкаські «молодняківці»

– члени філії «Молодняк» – Іван Семиволос, Василь Півторадні, Ярмолай Ясиновий та ін. «Молодняківські» гуртки означили себе і в Умані, Корсуні, Золотоноші.

У Києві ж і Харкові «українське відродження» 20-х творили Павло Филипович і Михайло Драй-Хмара, Олекса Близько й Тодось Осьмачка, Марія Галич і Юрій Смолич, Іван Кулик та Віталій Чигирин, багато інших уродженців Черкащини, котрі й про батьківщину не забували, при першій-ліпшій нагоді навідувались у рідні місця, підтримували літературне життя краю. Скажімо, поет і вчений Павло Филипович, будучи в Лозуватці, гостюючи в батьків, піклувався творчою долею талановитого поета Степана Бена.

Сталінський період історії темними тонами зафарбований і на Черкащині. Пагони літературного життя, пророслі у 20-х, в наступних десятиліттях практично завмирають. Репресії 30-х років лишили кривавий слід і в нашому краї. Серед тисяч безневинно замордованих людей були й письменники: у Черкасах 1937–38 рр. розстріляні поет Степан Бен, прозаїки й публіцисти Онопрій Турган і В. Стеблик (Гр. П. Варавва), в Умані – прозаїк Роман Гуцало та ін. Писати про якісь тогочасні творчі здобутки в літературі на теренах краю практично не доводиться.

***

Звичайно ж, винятково важливим кроком для відродження краю стало створення в січні 1954 року Черкаської області, її адміністративно-територіальні межі охопили навдивовиж багаті не тільки економічним, а й історично-духовним потенціалом регіони. Самі лише назви – Умань, Канів, Корсунь, Чигирин, Кам'янка, Моринці, Шевченкове, звичайно ж, Черкаси – чого варті! То вже не тільки географічні координати, то вже і насамперед – координати духовні. І не тільки Черкащини, а всієї України. Із глухих віддалених провінцій ті райони, зібрані в єдиний вузол, дедалі більше й закономірніше стали сприйматися як духовний центр України. Особливо це проявилось в роки незалежності нашої держави. «Стаємо духовним центром України», – назвала одну зі своїх статей відома черкаська письменниця Людмила Тараненко.

Та ми дещо випередили події.

Зовсім скоро після створення області в Черкасах стало гуртуватися обласне літературне об'єднання, до якого входили знані

письменники: Іван Рябокляч, тоді вже лауреат Державної (Сталінської) премії СРСР, Леонід Недоля, а також молоді й зовсім молоді Лариса Письменна, Олег Онищенко, Михайло Масло, Микола Негода, Іван Дробний, Микола Єременко, Кость Дяченко, Яків Івашкевич, Василь Оглоблін, Михайло Ліхцов, Андрій Ярмутьський та інші. Окремі з них мешкали не в обласному центрі, а представляли різні райони Черкащини. Твори названих авторів в основному і склали перший колективний літературно-художній збірник «Партія веде» (1955). Назва збірника досить характеристична, як і те, що наступні збірники отримали значно поетичнішу і явно ближчу до красного письменства назву – «Дніпрові зорі». Така еволюція назв стала досить виразним посвідком тому, що й до Черкащини долинули животворні подихи відомої духовної «відлиги». У творах помітно поменшало бадьористої казенщини, бо зримий оптимізм і будівнича сутність у прозі й поезіях черкасців здебільшого спиралися на такі ж видимі реалії оновлюваного життя, як те бачимо в поезії М. Масла:

*Черкаси, Черкаси! Моє рідне місто,
Вогні над тобою, мов з іскор намисто.
Он баштові крани уперлись в блакить,
Щоб в праці змагались, творити і жить...*

Позитивні зміни відбувалися і в суто естетичній палітрі творів черкаських літераторів, вона помітно збагачувалася й урізноманітнювалася, що, власне, теж було знаком доби. Правда, як і «по всей стране великой», не теренах літературної Черкащини теж відлунювали столичні ідейно-естетичні «битви», виявляючись у спробах «скубнути» когось із письменників, звинуватити їх у якихось творчих «гріхах». Так, наприклад, один із тодішніх черкаських критиків писав в огляді «Про поезію молодих»: «Деякі початківці, не бажаючи себе утруждати вивченням життєвої дійсності, йдуть по лінії літературщини, часом скочуються до словесного штукарства. Такий нахил позначився, зокрема на віршах О. Найдена та М. Вейцмана» (Дн. Зорі – Ч-си, 1958. – С. 205).

З літераторами Черкащини проводилися творчі семінари за участю науковців і відомих письменників з Києва. Зокрема, 1958 року на такому семінарі побували Михайло Чабанівський, Семен Журахович,

Борислав Степанюк. Про літературне життя Шевченкового краю неодноразово писала республіканська періодика, зокрема, «Літературна Україна».

1958 року поетичними рядками на сторінках «Дніпрових зір» заявив про себе Василь Симоненко. На той час уже мали перші поетичні збірки Микола Негода («Ростуть сини») і Михайло Масло («Дорогою в поле»), книжки прози Лариса Письменна («Томка з Боготола» та ін.).

60-ті роки для літературної Черкащини виявились неоднозначними. Поза сумнівом, наш край привернув до себе увагу всього світу відзначенням двох Шевченкових дат: у 1961 – 100-річчя від дня смерті, в 1964 – 150-ліття з дня народження. До явних здобутків слід віднести появу Симоненкових «Тиші і грому» і «Земного тяжіння», апофеозу поетично-пісенної творчості М. Негоди – пісні-реквієму «Степом, степом». Кілька збірок віршів надрукував Михайло Масло, мужніли поетичні голоси Івана Дробного, Марка Вейцмана, Василя Марсюка... Несподіванкою для багатьох став роман сільського самородка-письменника Василя Безпалого «Гомін степів». На іншому полюсі почуттів – передчасна гірка втрата – відліт у вічність Василя Симоненка, смерть Леоніда Недолі... Перестали виходити збірники обласного літературного об'єднання, виїждять із Черкащини Іван Рябокляч, Лариса Письменна.

Та все ж літературний авторитет Черкащини міцнів, його плекали не тільки суцці письменники, а й, сказати б, вічно високі й сталі величини – Тарас Шевченко й багато інших славних письменників-класиків, уродженців краю. Цілеспрямовано йшлося до створення обласної організації Спілки письменників України.

Врешті, Черкаська обласна організація СПУ була зареєстрована восени 1972 року. До цього факту приклали багато зусиль і таланту Микола Негода, Михайло Масло, Петро Линовицький, Майя Фролова, інші літератори краю. Першим відповідальним секретарем обласної письменницької організації став Федір Моргун (після нього цю посаду обіймали Микола Негода (1978–1988 рр.), Сергій Носань (1988–1992 рр.), Людмила Тараненко (1992–1999), Григорій Білоус (1999–2010), з 2010 – Валентина Коваленко.

70-ті стали роками утвердження новоствореного спілчанського осередку, пошуків ним форм творчої роботи, закладання традицій

літературного життя краю. Письменники Черкащини започаткували 1976 року щорічне літературно-мистецьке свято «Поетичний жовтень», проведення якого після тривалої перерви відновлене кілька років тому («Поетична осінь»). За ініціювання черкащан започатковане й утвердилось щорічне Міжнародне Шевченківське свято «В сім'ї вольній, новій», багато інших добрих справ.

За роки існування у складі обласної організації СПУ відбувалася природна міграція. На Черкащину переїхали й поповнили письменницький осередок Костянтин Світличний і Василь Захарченко, прийняті до Спільноти письменників Максим Гаптар, Іван Дробний, Валентина Кузьменко, Сергій Носань, Ляля Рубан, Василь Дергач, Людмила Тараненко, Сергій Підгорний, Микола Шапошник та багато інших. У цей же час виїхали з Черкащини В. Марсюк, Л. Рубан, М. Вейцман, пішли з життя В. Безпалый, М. Масло, М. Гаптар, Ф. Моргун, С. Підгорний, І. Хайбулін, К. Світличний, П. Линовицький, М. Негода, Г. Білоус...

На початок 2012 року Черкаська обласна письменницька організація нараховує 37 письменників.

Художниками слова нашої області написано немало талановитих книг поезії, прози, гумору, публіцистики. А це, власне, і є сенсом письменницького буття.

У галузі поезії плідно працюють понад два десятки черкаських літераторів. Роки справжнього творчого розквіту переживають поетеси Людмила Тараненко (збірки останніх років – «Подароване літо», «Терези», «Ненамолений храм») і Наталя Віргуш (збірки «Очищення», «Не відрікаючись від себе», «Дорога до світла», «Золоті сліди»), чиї книжки лірики стали помітним явищем літературного життя не лише Черкащини. Поетична збірка Івана Дробного «Груша серед поля», як і книжка віршів Миколи Негоди «Чорний біль» відзначені обласною літературно-публіцистичною премією «Берег надії» ім. В. Симоненка (Симоненківською), а Григорій Білоус за поему «Вогонь у камені» нагороджений Міжнародною літературною премією імені Григорія Сковороди. До речі, у 2000 році Г. Білоус за збірку «Терноцвіт» і цикл відеофільмів удостоївся Симоненківської премії, а в 2001-му ця почесна відзнака увінчала Наталю Віргуш за збірки «Дорога до світла» і «Золоті сліди». Цікавою книжкою віршів «Нарозп'ятті», кількома книгами прози порадував Василь Дергач. Це

промовисті свідчення «сухого поетичного пороху» письменників старшого покоління. Подією став вихід вибраних творів М. Негоди «Пісня на рушникові».

Дуже приємно, що молоді поети не тільки продовжують кращі традиції старших колег, а й розвивають їх, стверджуючи славу Черкащини, як регіону талантів. Лауреатами чи дипломантами Міжнародної літературної премії «Гранослов» стали Олексій Софієнко (збірка віршів «Голодне коріння»), Василь Пахаренко («Скалки»), Олекса Озірний («Проща»), Марина Павленко («Бузкові зошити»), Володимир Даник, Віра Балдинюк, Оксана Кириченко та ін. Крім того, О. Озірний став і лауреатом обласної Симоненківської премії, а талановита поетеса і прозаїк з Умані Марина Павленко перемогла в кількох літературних конкурсах в Україні й за кордоном.

Серед художньо вартісних видань обов'язково слід назвати збірку Олексія Софієнка «Тегга inkognita», де вміщена глибока метафоричною образністю, розмаїта формами, багата експериментами лірика. Власні поетичні голоси знайшли Сергій Руднєв і Микола Шамрай, Сергій Левченко і Сергій Ткаченко, Григорій Діхтяренко й Олександр Зеленько, Валентина Кузьменко й Валентина Коваленко, Наталя Горішна і Валерій Кикоть, Ігор Забудський і Юля Гончар...

Належно заявили про себе черкаські письменники і в прозі. Звичайно, тут найперше належить говорити про Василя Захарченка, чия справді подвижницька творча праця закономірно увінчана Державною премією України ім. Т. Г. Шевченка, поважними літературними преміями імені А. Головка та Ю. Яновського. Гостропроблемні романи «Ярмарок», «Клекіт старого лелеки», «Прибутні люди», «Білі вечори», «Довгі присмерки», повісті «Мобілізовані», «Брат милосердний», «Велика Ведмедиця», «І настали жнива...», «Очима до голубих віконниць», «Дорога під ясенами», десятки оповідань, нарисів, публіцистичних виступів – далеко не повний перелік зробленого за останні десятиліття В. Захарченком.

Справжнім відкриттям для всієї читаючої України стала історична трилогія Андрія Химка, людини трагічної долі. Його романи «За світи», «Між орлами і півмісяцем», «Під Савур-могилою» стали в ряд

новітньої історичної прози поряд із творами Ю. Мушкетика, Ю. Хорунжого, Р. Іваничука, Г. Колісника та інших майстрів пера.

Талановиті твори для юнацтва пише російськомовна письменниця Майя Фролова. Адресат її творів – діти-підлітки, в яких письменниця прагне виховати кращі морально-етичні якості. «Счастье, оно какое?», «А вы мне кто?», «Рассказы первоклассника», «Не спеши становиться на колени», «Найди меня, мама», «Современная девочка» – книги, які не залишаються на полицях бібліотек і книгарень. За останній твір М. Фролова удостоєна літературної премії імені В. Короленка. Не залишився поза увагою і твір Віктора Онойка «Пацани».

У різних родах літератури працює Сергій Носань, та основна його творча іпостась усе ж – прозаїк. Широку популярність приніс письменникові роман «Голгофа любові», написаний на основі дивовижної долі однієї з дружин декабристів – Олександри Давидової. Перу С. Носаня належать також книги повістей і оповідань «Стежка в зеленому житті», «Чисті плеса», «Час глибокої осені», роман «Метеори» та інші твори. Багатопроблемний роман «Гони золотого зайця» й низка оповідань – в активі Григорія Білоуса. А Микола Негода, написавши історико-біографічний роман «Отаман Мамай», не тільки сказав слово правди про одного з героїв трагічної Холодноярської республіки – маловідомої ще сторінки нашої історії, але сказав і слово спокути перед пам'яттю холодноярців за деякі неісторичні сторінки свого давнього роману «Холодний Яр». Привернули увагу читачів і роман «Божа кара» та збірка бувальщин «Пиріжки з пасльоном».

Кажучи про черкаських прозаїків, ніяк не можна не відзначити пригодницькі твори талановитого Станіслава Стеценка, одного з переможців «Гранослова». Його гостросюжетні повісті-детективи «Чорна акула в червоній воді», «Сексодром», низка оповідань, роман «Вся влада Радам!», поза сумнівом, ставлять автора в коло найперспективніших майстрів пригодницького жанру, твори яких за своїми сюжетно-стильовими і стилістичними параметрами мають явну європейську орієнтацію.

Прозу, але вже більше чи менш «насичену» гумористично-сатиричними «інгредієнтами» писали і пишуть старійшина обласної письменницької організації Костянтин Світличний (остання за часом книжка «Моральне обличчя Булкіна»), один із дипломантів «Гранослова» Володимир Даник («Дорога до Марса»), а також Сергій Носань (так звана іронічна проза –

новели, оповідання, памфлети). Поетичну лінію «гарячого цеху» вели й ведуть лауреат літературних премій імені С. Руданського та імені П. Сагайдачного Микола Шапошник (цикл гумористично-сатиричних збірок «Усмішки козака Мамая»), талановитий поет-гуморист, пародист Анатолій Горбівненко (збірка «Парнасівські будні») і поет-бард Володимир Даник, котрий має кілька збірок творів. Талановиті пародії пише Іван Дубінін (збірка «Туди чи не туди?»). До кола поетів-гумористів Черкащини варто додати й «нереєстрованих», але щедро наділених талантом, гостроперих і гострослівних Семена Савченка й Олексу Бакуменка, Миколу Крамара й Петра Польового, інших авторів. Так, власне, черкасці завжди вміли сказати гостре, влучне слово.

Драматургічний жанр нинішнім черкасцям вдається менше, аніж це робили, скажімо, класики в ХІХ столітті. Дві драматичні поеми написав Микола Негода («Дума про Кобзаря», «Гетьман»), близько десяти – Сергій Носань («Остання мить», «Судний день» та ін.). Присвячені видатним землякам – Тарасові Шевченку, Богданові Хмельницькому, Василю Симоненку, іншим темам, – вони мали свою сценічну історію, зацікавили глядачів і читачів, але надто помітними явищами в театральному житті не стали. У сфері літературознавства й публіцистики дуже помітними стали праці молодого дослідника й поета Василя Пахаренка «Незбагнений апостол. Нарис світобачення Шевченка» (відзначена Дипломом і премією Президії НАН України), «Нарис української поезики», «Поєдинок з Левіафаном», «Віті єдиного древа», «Третій людомор» та ін. Тут же варто назвати літературно-критичний нарис Володимира Поліщука «Василь Захарченко», його ж монографію «Повість про героїку і трагедію» і збірки «Слава не вмере, не поляже...», «Під прапором неба», «Вінок терновий, вінок лавровий», чотири монографії про М. Старицького, а також дослідження Володимира Ракшанова «Творчість гетьмана Івана Мазепи, його постать у світовій літературі й публіцистиці». У жанрі публіцистики активно виступають Василь Захарченко, Людмила Тараненко, Сергій Носань, Іван Дробний.

Ведучи мову про літературний процес на Черкащині, не можна обминути увагою тих колективних збірників, сторінки в яких надавалися переважно молодим авторам – «Черкаські поети – 89», «Черкаські поети – 90», «Толока», «Вітрила наших мрій», збірник російськомовних авторів

«Новые страницы», регіональних збірників типу «Первоцвіт. Поети Маньківщини», «Світанки над Тясмином» (Чигирин), «Тарасова зоря» (Канів) тощо. Сюди ж доцільно віднести збірники 70–80 років «Привет с Днепра», «Любові щедрий цвіт», «Дніпрові зорі. Черкасам – 700», а також колективні збірки авангардного спрямування 90-х «Боже, ми вільні» (автори: М. Бабак, І. Лавріненко, С. Левченко, Є. Найден) і «Доба туманів» (автори ті ж і М. Воробйов). Останні два збірники стали своєрідним продовженням загальноукраїнських тенденцій, започаткованих групами Бу-Ба-Бу, Лу-ГоСад, «Пропала грамота», «Нова дегенерація» та ін.

Немалий внесок у розвиток літпроцесу краю вносить обласна і міськрайонна періодика. У 70–90-х роках стали традиційними й набули неабиякої популярності літературні сторінки «Дніпрові зорі», «Ровесник», «Дніпряни» (Черкаси), «Дніпро» (Черкаський район), «Звенигора» (Звенигородка), «Златоград» (Золотоноша), «Тясмин» (Сміла), «Первоцвіт» (Катеринопіль), «Кобза» (Лисянка) та ін. На поч. ХХІ ст. простежується збіднення цієї сфери літпроцесу.

Роки незалежності України надали незрівняно більші можливості розвитку письменства у краї. На теренах області з'явилася ціла мережа друкарень і типографій різних форм власності, низка державних і недержавних видавництв («Сіяч», «Інлес», «Відлуння», «Засвітки», «Тясмин», «Вертикаль», видавництво Ю. Чабаненко, «Брама» та ін.). На першому ж числі припинив своє існування журнал «Апостроф». У Каневі з 1997 року досить регулярно виходить українсько-російсько-німецький журнал «Склянка часу», хоч і нерегулярно, але друкується «Корсунський часопис». На цьому тлі відносно стабільним постає альманах обласної письменницької організації «Холодний Яр».

Важливою ділянкою роботи черкаських літераторів за останні роки є повернення із забуття незаслужено забутих письменників, більшість із яких були репресовані. Протягом 1990–2000 років проведено в області десятки літературних вечорів, слово правди мовлене про багатьох митців, серед яких – Степан Бен, Тодось Осьмачка, Агатангел Кримський, Надія Суровцова, О. Лан, Андрій Чужий, Павло Филипович, Сергій Єфремов, В. Доманицький, та багато інших. За активної участі літературознавця В. Поліщука видрукувано збірки творів репресованих письменників – Т. Осьмачки, С. Бена, О. Лана, Ю. Гедзя, А.

Чужого, Д. Борзяка, О. Журливої, М. Драй-Хмари, П. Филиповича, В. Доманицького та ін. Відкрито меморіальні дошки письменникам-землякам у Лозоватці Шполянського району, Куцівці Смілянського району, Кайтанівці і Пальчику Катеринопільського району, Кавраї Золотоніського району, в Умані тощо.

Для стимулювання творчої праці письменників, публіцистів, краєзнавців, заохочення їх до нових звершень 1994 року в області встановлено дві премії: літературно-публіцистична (з 2001 р. –літературна) премія «Берег надії» імені В. Симоненка та літературно-краєзнавча премія імені М. Максимовича.

Нарешті, на Черкащині створена мережа музеїв літературного спрямування: Шевченківські – у Моринцях, Шевченковому, Будищі, Зеленій Діброві, Каневі, Черкасах, Гулаків-Артемівських – у Городищі, М. Старицького – у Кліщинцях Чорнобаївського району, І. Нечуя-Левицького у Стеблеві, М. Масла – у Ковалівці Драбівського району, В. Симоненка – у Черкасах та ін. Вони по-своєму збагачують й ілюструють літпроцес на Черкащині.

Володимир Поліщук, доктор філології, професор Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, член Національної спілки письменників України.

Поет-пісняр з Шевченкового краю : Володимир Даник

Володимир Даник народився 5 березня 1957 року в смт. Лисянка Лисянського району Черкаської області. Закінчив середню школу № 10 міста Черкаси. У 1997 році закінчив Рязанський радіотехнічний інститут. Працював за фахом у НДІ «Акорд» в м. Черкаси. З 1993 року працює старшим викладачем кафедри радіотехніки та інформаційно-телекомунікаційних систем у Черкаському державному технологічному університеті. З 1961 року проживає в місті Черкаси.

Поет-лірик і поет-гуморист, прозаїк-фантаст, автор і виконавець власних пісень – усе це грані творчого обдарування Володимира Олексійовича Даника.

Виступаючи переважно в царині гумору й сатири, Володимир Даник пише байки, гуморески, пародії, загадки, в яких торкається багатьох життєвих проблем, відображає особливості національного життя, морально-етичні проблеми. Пише він лірику – громадянську, пейзажну. Поет щиро закоханий у рідний край, у працюючих, щедрих душею людей.

Низку його віршів покладено на музику.

Член Національної спілки письменників України (1996). Лавреат міжнародного літературного конкурсу «Гранослов» (1994). Лавреат Міжнародного літературного конкурсу «Коронація слова» (2015, 2016, 2019).

Твори Володимира Даника

Окремі видання

1991

1. **Гуморески та байки** / Володимир Даник. – Черкаси : Ред.-вид. відділ облпреси, 1991. – 48 с.

1992

2. **Під впливом НЛО** : гумор та сатира / Володимир Даник. – Черкаси : Сіяч, 1992. – 50 с.
3. **Тасмна зброя** : гумор і сатира / Володимир Даник. – Черкаси, 1992. – 58 с.
4. **Шевченків край у пісні і в серці** : лірика / Володимир Даник. – Черкаси : Кобзар, 1992. – 64 с.
5. **Як стати молодим** : гумор і сатира / Володимир Даник. – Черкаси : Кобза, 1992. – 67 с.

6. 1993

7. **В звуках я хочу с природой слиться** : стихи и песни / Владимир Данык. – Черкасы : Кобзарь, 1993. – 70 с.
8. **Вічна тема** : гумор і сатира / Володимир Даник. – Черкаси : Кобза, 1993. – 51 с.

9. 1995

10. **Дорога до Марса** : фантаст. оповідання / Володимир Даник. – Київ : Укр. письменник, 1995. – 87 с. – (Міжнар. конкурс «Гранослов»).
11. **Хай розкаже гітара** : (пісні з Шевченкового краю) / Володимир Даник. – Черкаси : Засвітки, 1995. – 91 с.

1996

12. **Квітни, моя Україно** : поезії / Володимир Даник. – Черкаси : Засвітки, 1996. – 79 с.
13. **Черкащина – це серце України** / Володимир Даник. – Черкаси : Б. в., 1996. – 88 с.

1997

14. **Там, де сивий Дніпро котить хвилі свої** / Володимир Даник. – Черкаси : Засвітки, 1997. – 120 с.
1999
15. **В мого міста козацьке ім'я** : (поезії) / Володимир Даник. – Черкаси : ЧІТІ, 1999. – 88 с.
2001
16. **Іду вклонитися Тарасу** : поезії / Володимир Даник. – Черкаси : Рената, 2001. – 80 с.
2004
17. **Збірник поезій** / Володимир Даник ; упоряд. Н. Янакова. – Черкаси : Б. в., 2004. – 14 с.
2006
18. **У Черкасах – сміються!** / Володимир Даник. – Черкаси : Брама–Україна, 2006. – 208 с. – **Зміст:** Проза. Вірші. Пісні. Усмійки, байки, жарти, бувальщини, притчі, пародії, епіграми, афоризми.
2010
19. **Гумор – на студентській хвилі** : усмішки, бувальщини, афоризми, жартівливі пісні / Володимир Даник. – Черкаси : [Чабаненко Ю. А.], 2010. – 105 с.
2011
20. **Гумор – на футбольній хвилі!** / Володимир Даник. – Черкаси : Інтроліга TOP, 2011. – 143 с.
2012
21. **Шумахери стовпів не лічать!** : гумор на автомоб. та...інші теми / Володимир Даник. – Черкаси : Інтроліга TOP, 2012. – 319 с.
2014
22. **В авторской песне так много от автора** : стихи, песни, иронии, миниатюры, мысли вслух / Владимир Данык. – Черкасы : Інтроліга TOP, 2014. – 87 с.
2018
23. **Українонько, доле моя...** : лірика і гумор / Володимир Даник. – Черкаси : Інтроліга TOP, 2018. – 99 с.

Публікації в періодичних виданнях та збірниках

1989

24. **Чому худа курка?** : [гуморист. вірш] / Володимир Даник // Черкаська правда. – 1989. – 23 груд. (№ 293). – С. 4.

1990

25. **Батькова наука** : [ірон. вірш] / Володимир Даник // Сільські вісті. – 1990. – 26 серп. (№ 196). – С. 4.
26. **Безгривий Лев** : байка / Володимир Даник // Черкаська правда. – 1990. – 7 жовт. (№ 230). – С. 8.
27. **Образився** : [гуморист. вірш] / Володимир Даник // Черкаська правда. – 1990. – 19 груд. (№ 290). – С. 4.
28. **Одна вада ; Велика людина** : [гуморист. вірші] / Володимир Даник // Сільські вісті. – 1990. – 20 трав. (№ 116). – С. 4.
29. **Підхід ; Не проблема ; Допінг** : [ірон. вірші] / Володимир Даник // Спортивна газета. – 1990. – 8 берез. (№ 29). – С. 4.
30. **По дорозі** : [гуморист. вірш] / Володимир Даник // Черкаська правда. – 1990. – 11 листоп. (№ 255). – С. 8.
31. **Подарунок тещі** : усмішка [у віршах] / Володимир Даник // Черкаська правда. – 1990. – 18 листоп. (№ 262). – С. 8.
32. **Поскаржились ; Роздуми вареника** : міні-байки / Володимир Даник // Черкаська правда. – 1990. – 12 груд. (№ 283). – С. 4.

1991

33. **Підтримки не було** : гумореска [у віршах] / Володимир Даник // Молодь Черкащини. – 1991. – 8-14 груд. (№ 50). – С. 5.
34. **Страшна людина ; Це можна ; Велика сила** : [гуморески] / Володимир Даник // Черкаський край. – 1991. – 14 верес. (№ 160/161). – С. 6.

1992

35. **Діста** : [вірш] / Володимир Даник // Молодь Черкащини. – 1992. – 26 груд. (№ 52). – С. 2.

1993

36. **[Поезії]** / Володимир Даник // Холодний Яр : альманах. – Черкаси, 1993. – Число 1. – С. 44. – **Зміст**: «Ой, чого ти, дівчино,

зажурена?..» ; «Як станемо древні, безсилі і сиві...» ; «В житті доволі гіркоти...».

37. **Як подумає, сумно стає** : [гумореска у віршах] / Володимир Даник // Сільські вісті. – 1993. – 18 черв. (№ 90). – С. 4.

1994

38. **Погодились ; Втрапила в халепу ; Не сліпа ; Знайшов вихід ; Пішов на пенсію** : мікро-байки / Володимир Даник // Черкаський край. – 1994. – 11 жовт. (№ 116). – С. 4.

1996

39. **Фантастичні оповідання** / Володимир Даник // Холодний Яр : альманах. – Черкаси, 1996. – Число 4. – С. 85–89. – **Зміст**: Привид ; Генератор вказівок.

1997

40. **Нечиста сила** : (фантаст. оповідання) / Володимир Даник // Холодний Яр : альманах. – Черкаси, 1997. – Число 7. – С. 71–73.

2002

41. **[Вірші]** / Володимир Даник // Гілочка : письменники Черкащини – дітям : посіб.-хрестоматія. – Черкаси, 2002. – С. 79–81. – **Зміст**: Україні ; «Черкащино! Зоря моя єдина!» ; Мова наша співуча ; «Літо прозоре, іскристе...» ; Не хилися, вербиченько.

2003

42. **Зміцни мене, поезіє свята** / Володимир Даник // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2003. – № 4. – С. 65–69. – **Зміст**: «А що сонет? Здається, тільки гра...» ; «Як чесним бути перед собою...» ; «Коли почувеш злі слова...» ; «О як душа моя палає...» ; «А слів було, як у річці води...» ; «Хоч можна жити розумом чужим...» ; «Хіба здолати пристрасті свої?...» ; «О звідки це багатство свинини...» ; «Не дай нам, доле, мудрості гіркої...» ; «Усе життя провівши серед книг...» ; «Зміцни мене, поезіє свята...».

2005

43. **Про жінок – як про пташок** : [гумореска у віршах] / Володимир Даник // Літературна Україна. – 2005. – 3 лют. (№ 4). – С. 8.

2007

44. **[Жарти. Гуморески]** / Володимир Даник // Надвисся : літ.-іст. альм. – Черкаси, 2007. – С. 81–86. – **Зміст**: Теорія – не зміліла!

Упевнена відповідь ; Видно й так ; Присутній не був ; І бик там був ; Не промахнеться ; Притча про кулак ; Щоб не розучитись ; І сухе, і кисле ; Про затягування поясів.

45. **У Черкасах – сміються** / Володимир Даник // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2007. – № 1. – С. 315–317. – **Зміст:** Листочок ; Дай, Боже... ; Щоб не розучитись ; Не розбереш ; Кому що ; Площа ; Вовк і віл ; Не буде ; Характер ; Хоч запряжи ; Рівень ; Мріється ; Запас ; Коліскова для політика.

2009

46. **[Вірші]** / Володимир Даник // Криничка : антологія творів письменників Черкащини для дітей та юнацтва : в 2 т. – Черкаси, 2009. – Т. 2. – С. 236–238. – **Зміст:** Золота рибка ; Шлях у майбутнє ; Шість зірок ; Листочок ; Тиша у місті ; Гроза ; Акваріум ; Тятива.

2011

47. **У щирій вірш єднаючи слова** / Володимир Даник // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2011. – № 1. – С. 306–307. – **Зміст:** Серце ; Пам'ятник ; Чужа ; Келих ; Борги ; Знання ; Довіра ; Поет.

2012

48. **[Гуморески]** / Володимир Даник // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2012. – № 1. – С. 316–317. – **Зміст:** З чого ковбаса? ; Антикризове ; Якби було ; Макітра йога ; Прохання до кандидата.

49. **[Поезія]** / Володимир Даник // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2012. – № 2, кн. 1. – С. 67–87. – **Зміст:** Черкащино – ти серця мого цвіт... ; Життя Шевченка ; Балада про пісню ; Тарасове серце ; Місто над кручами ; Коли у мить чи щастя чи зажури ; Місто, де і люблю, і живу ; А серце все ж – бентежним квітнем... ; Моє місто квітуче – Черкаси... ; Мамо, вишийте на полотні ; Весна у Черкасах ; Ніжний цвіт українського співу ; А думка має бути строгою ; Яснооки мої першокурсники ; Чи знайдеш ; Ніби вітер... ; Студент студентку полюбив ; Друг ; Стометрівка ; Гіркота ; На берегах учительської долі ; Живими ; Зірка – між хмар... ; Є Смілянська вулиця в Черкасах.

2013

50. **[Гуморески на студентську тему]** / Володимир Даник // Нова Доба. – 2013. – 22 січ. (№ 5). – С. 6. – **Зміст:** Наука не дозріла ;

Порядок навела б ; Знавець ; А задача проста ; Ода вранішній маршрутці, якою студенти їдуть на навчання.

51. **Гумористичний «свіжачок»** / Володимир Даник // Спадщина Черкащини : альманах. – Черкаси, 2013. – С. 7–9. – **Зміст:** *Невже – і справді... ; Чи не тому, вельмишановні... ; Який не п'є ; Як немає ; Чітка ознака ; Тоді – забагато! ; Як – ...градусів немає! ; Пісенька про бутерброд ; А це – будь ласка! ; Лише про... ; Про мову ; Не пропаде ; Не туди ; Наскільки ; Щоб знову.*
52. **Золотоноша** : [вірш] / Володимир Даник // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2013. – № 1. – С. 123.
53. **Тарасові стежки ; Черкащина – це серце України ; «Черкащино! Зоря моя єдина!»** : [вірші] / Володимир Даник // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2013. – № 1. – С. 10–12.
54. **Чайковський у Кам'янці** : [вірш] / Володимир Даник // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2013. – № 1. – С. 142.
55. **Черкаси мої** : [вірш] / Володимир Даник // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2013. – № 1. – С. 39.

2014

56. **Футбольні смішинки** / Володимир Даник // Літературна Україна. – 2014. – 12 черв. (№ 24). – С. 13. – **Зміст:** *З точки зору судді ; З точки зору дружини судді ; Обставини.*

2015

57. **[Вірші]** / Володимир Даник // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2015. – № 2. – С. 126–133. – **Зміст:** *Відродження ; «Злі вітри і тривожні тіні...» ; «Коли знову весна розквіта...» ; Ми – солдати України! ; «Хвилини...так...траплялися болючі...» ; «Так, ми зворушені бува...» ; А в Чигирині вишні розцвіли ; «Не нарікай на правду щирю...» ; Неодмінно ; А в чомусь ; «А думки немовби...птахи з вирію» ; Аеропорт ; Єлей ; Це краще ; «А осінь, ніби хвиля, спалахне...» ; Можлива ; Для серця.*
58. **Політикізми ; Думки уголос ; Поетизми ; Ставкізми ; Гуморизми ; Мисливізми** / Володимир Даник // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2015. – № 1. – С. 299–309.

2016

59. **Мініатюри. Присвяти** / Володимир Даник // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2016. – № 2. – С. 158–164. – **Зміст:** Живемо ; «О, як і вірус, і квітне душа...» ; Були ; Знову ; Надія ; Посмішка ; Під кручами ; Березиня ; Ніжний цвіт української пісні ; Лесі Українці ; Вогонь ; «Рани серця словом вигою...» ; «Поезія – підкреслити це слід!..» ; Перемога ; Струна ; Життя було важким, як рок ; Притча про хмару ; «Вона ж буває дуже зла...» ; «І повноводе, мов Дніпро...».
60. **Хіба ж дочекаєшся** / Володимир Даник // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2016. – № 1. – С. 281–289. – **Зміст:** Тоді – співайте! ; Життя змусить ; Упіймав – акулу... ; Політикізми.

2017

61. **Наше щастя** : [вірш] / Володимир Даник // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2017. – № 2. – С. 3.
62. **Футбольні смішинки** / Володимир Даник // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2017. – № 1. – С. 307–314. – **Зміст:** Діалог на футбольному полі перед пробиттям пенальті ; Відповідь нехитра ; І не трохи ; Оцінка ; Ноша ; Не забили ; За кількістю ; З точки зору захисника ; Збагнеш ; Звикли ; З точки зору куми ; Є і там ; Тільки ; Ну, це... ; Бо гра не йде ; Коли б'єш ; Хто грає ; Не вистачає ; Снайпер ; Кажіть ; Дуже важко ; Ситуація ; Як форвард ; Не збагнеш ; Найважливіше ; Бачите ; Враження.

2018

63. **Думки з приводу кави ; Книгізми ; Футболізми** / Володимир Даник // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2018. – № 1. – С. 306–310.
64. **Иронические миниатюры** / Владимир Данык // Склянка часу. – 2018. – № 85. – С. 33–39. – **Содержание:** Интерес ; Лик ; Призьюв ; Приходят ; Экскурсии ; А вот... ; Крутые ; Особенности ; Ведь ; Пора ; Недоводят ; Сточки зрениярюмки ; Секрет ; Полет ; Приберецьбы ; Ситуация ; Снова ; Какивсе ; Ойогах ; Образ ; Приговор ; Изинтервьюлампочки ; Кажутся ; Ивообщем ; Годы ; Ну, куда... ; Мечтаполитика ; Этокруче ; Сточкизрениякिल्ки ;

Новсеже ; Чем ; Рост ; Отулова ; Знаем ; Охота ; Путь ; Вречевание ; Бывает ; Отдуши ; Ивообщем.

2019

65. **[Усмішки]** / Володимир Даник // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2019. – № 1. – С. 267–273. – **Зміст:** *Донори ; То хто б... ; Притча про бутерброд ; Боже, поможи...(іронічне) ; Бо як не як ; І так можна ; Роздуми паска ; Вдивляється ; Пошуки – даремні! ; Замість однієї ; Така нудота ; Але дуже.*

2020

66. **Вірші для дітей** / Володимир Даник // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2020. – № 1. – С. 301–308. – **Зміст:** *Хоч і дощ ; Сяйво ; То й розбіглись ; Таки – про дощ! ; Пора ; Занадто ; Про вивчення ; Ноти ; Дарує літо ; Дзвінкоголоса ; Нелегка ; Веснонько ; Гульня ; Запахло ; Упійма.*
67. **Студентизми** / Володимир Даник // Склянка часу. – 2020. – № 93. – С. 91–93.

2021

68. **Іронічні мініатюри** / Володимир Даник // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2021. – № 1. – С. 285–287. – **Зміст:** *Але ж... ; Чи здатні? ; Перспективи ; Розвиток ; Не слід ; З усіх боків ; Покажіть ; Не завжди ; Суцвіття проблем ; З мемуарів бочки.*
69. **Крок за кроком** : [вірші] / Володимир Даник // Склянка часу. – 2021. – № 97. – С. 23–27. – **Зміст:** *Відстань ; Крокзакроком ; Дощі ; Крапля ; Натура ; Реставрують ; Пропоета ; Потребує.*
70. **Суцвіття думок** / Володимир Даник // Скіфія-2021. Весна : альманах. – Канів, 2021. – С. 222–232. – **Зміст:** *Книгізми ; Поетизми ; Політикізми ; Думки уголос ; Футболізми. Іронічним пером: З точки зору трибуна у висоту ; Хитавиця ; Про якість ; Це все-таки ; Теж попаде ; Хоч є.*
71. **Те, що наримувалося...** / Володимир Даник // Скіфія-2021. Осінь : альманах. – Канів, 2021. – С. 85–96. – **Зміст:** *Розуміти ; А там... ; Гра ; Не забувай ; На давню вже тему... ; У вирі ; Яка усе ж ; На відміну ; Зірки ; Спрага ; Такі часи ; За грою слів ; Не зуть. Вільним віршем: Пульс ; Здається ; Немає ; І все ж ; Бо і весна (іронічне) ; Незбагненне ; Хіба ж... ; Сторінки ; Світ ; Деревце.*

2022

72. **З письменницького зошита** / Володимир Даник // Складанка часу. – 2022. – № 103. – С. 77–81. – Початок : №№ 98–102.

Літературно-критичні нариси

2004

73. **Сергій Левченко: у контексті зміни соціальних епох** / Володимир Даник // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2004. – № 1. – С. 287–294.
74. **Передмова до ненаписаного : про пісню і долю Миколи Шапошника** / Володимир Даник // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2004. – № 3. – С. 256–261.
75. **Сергій Руднєв: спроба творчого портрета** / Володимир Даник // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2004. – № 1. – С. 277–286.
76. **Усмішка твоя – єдина... : про гумористичну спадщину Василя Симоненка** / Володимир Даник // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2004. – № 4. – С. 103–115.

2008

77. **Слово про майстра** : [укр. письменника Костянтина Світличного] / Володимир Даник // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2008. – № 2. – С. 273–281.

2011

78. **Згадуючи Світличного** / Володимир Даник // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2011. – № 3. – С. 153–157.

2013

79. **Затопчу неволю босими ногами : Тарас Шевченко як поет-пісняр** / Володимир Даник // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2013. – № 2. – С. 240–250.

2014

80. **Наша... патріотична!** : [про обл. молодіж. фестиваль-конкурс патріот. пісні «Свою Україну любіть», присвяч. 200-річчю від дня народ. Т. Г. Шевченка] / Володимир Даник // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2014. – № 2. – С. 305–306.

2019

81. **Поет із Ковалівки** : [Михайло Масло] / Володимир Даник // Склянка часу. – 2019. – № 91. – С. 111–112.
82. **Ранній Кикоть і...пізній Кикоть** : [творчість черкас. поета] / Володимир Даник // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2019. – № 1. – С. 240–242.
83. **Ще...у тому столітті!** : [про творчість Івана Дубініна] / Володимир Даник // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2019. – № 1. – С. 237–240.

2020

84. **З того цвіту, що...по всьому світу** : [творчість поета з укр. діаспори Миколи Романюка] / Володимир Даник // Склянка часу. – 2020. – № 94. – С. 98–99.
85. **Вияскравлюючи...інших!** : [поетична творчість Юрія Коваліва] / Володимир Даник // Склянка часу. – 2020. – № 94. – С. 99–100.

Поет-пісняр

Володимир Даник – не просто поет. Він поет-пісняр. Більше трьохсот віршів його покладено на музику! Його пісні стали окрасою черкаських і не лише черкаських концертів. Корінь, причина, першоджерело пісенності віршів поета – у їх музикальності, у внутрішній інтонаційній структурі вірша. А ще у глибокій народності всієї творчості митця.

86. **Ми з Шевченкового краю** : пісні композиторів Черкащини на слова Володимира Даника. – Черкаси, 1998. – 96 с.

Пісні на слова Володимира Даника

*Хоч доля щедро нам посіє
І злигодні і буревії,
Хай в нас лишиться в чорну мить
Маленька крапелька надії.*

Володимир Даник

87. **Будь мені любов'ю** : пісня / сл. Володимира Даника ; муз. Сергія Копилова ; викон. вокал. тріо «Барви». – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=TxA7hwtFf0s>
88. **Гей, сивий вітер плаче** : пісня / сл. Володимира Даника ; муз. Василя Лютого ; викон. гурт «GONTA». – Режим доступу: <https://mala.storinka.org/%D0%B2%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BC%D0%B8%D1%80-%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%BA->
89. **Гімн ЧДТУ** : пісня / сл. Володимира Даника ; муз. Лесі Рябокони ; викон. Володимир Єфімов. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=tODEIPRvfa4>
90. **Криниця любові** : пісня / сл. Володимира Даника ; муз. Сергія Копилова ; викон. вокал. тріо «Барви». – Режим доступу: <https://mala.storinka.org/%D0%BF%D1%96%D1%81%D0%BD%D1%8F->
91. **Ми любимо футбол** : пісня / сл. і муз. Володимира Даника ; викон. брати Василь і Юрій Марштупи. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=sTYE-ZIFTqc>
92. **Черкаські красуні** : пісня / сл. Володимира Даника ; муз. Івана Сухого. – Режим доступу: <https://www.google.com/search?q=%D0%BF%D1%96%D1%81%D0%BD%D1%96+%D0%BD%D0%B>

На допомогу вчителю!

93. Романенко, Н. В. Шевченків край у пісні і у серці : поезія Володимира Даника : [урок літ. рідного краю] / Н. В. Романенко // Педагогічний вісник. – 2011. – № 1. – С. 57–59.
94. Месевря, О. І. Володимир Даник : [матеріали до уроку, 9-11 кл.] / Месевря О. І. // Сучасний літературний процес на Черкащині : програма спецкурсу. – Черкаси, 2005. – С. 7.
95. Література рідного краю. Філософія життя за творчістю Володимира Даника [Електронний ресурс] // На урок : освітній портал. – Режим доступу: <https://naurok.com.ua/literatura-ridnogo-krayu-filosofiya-zhittya-za-tvorchistyu-volodimira-danika-60315.html> (дата звернення: 01.03.2022). – Назва з екрана.
96. В. Даник. «У Черкасах сміються...» [Електронний ресурс] : [урок за творами Володимира Даника] / підгот. Зборовська Леся Борисівна // Персональний сайт Стеценко Н. І. – Режим доступу: https://moyklass.at.ua/news/v_danik_quot_u_cherkasakh_smijutsja_quot/2012-06-16-157 (дата звернення: 01.03.2022). – Назва з екрана.
97. «Коли бракує клепок, то не врятує модна кепка» : (сучасний укр. гумор про знання, школу, учителів та учнів) [Електронний ресурс] : [урок позакл. читання, зокрема, і за творами Володимира Даника] / підгот. Олександр Гаврош // Українська література – розробка уроків. – Режим доступу: <https://ukrlit.net/method/552.html> (дата звернення: 01.03.2022). – Назва з екрана.

98. **Солоденко, Є. В.** Ой ти, шабле, козацька мати [Електронний ресурс] : перфоменс, присвяч. творчості поета з Шевченкового краю В. О. Данику / Солоденко Євгенія Вікторівна. – Режим доступу: <https://uchika.in.ua/oj-ti-shable-kozacekaya-mati.html> (дата звернення: 01.03.2022). – Назва з екрана.

Співець Шевченкового краю (про автора та його творчість)

99. **Овдієнко, В. Б.** Співець Шевченкового краю / Віра Борисівна Овдієнко // Даник В. Там, де сивий Дніпро котить хвилі свої. – Черкаси, 1997. – С. 7–10.
100. **Шульгіна, В.** Володимир Даник – син поетичної Черкащини / Валентина Шульгіна // Ми з Шевченкового краю : пісні композиторів Черкащини на слова Володимира Даника. – Черкаси, 1998. – С. 3–7.
101. **Ліхцов, М.** Поетові думки збігаються з моїми... / Михайло Ліхцов // Даник В. В мого міста козацьке ім'я : (поезії). – Черкаси, 1999. – С. 3–4.
102. **Мальований, В.** Співець рідного краю і ньеньки-України / Василь Мальований // Даник В. Іду вклонитися Тарасу : (поезії). – Черкаси, 2001. – С. 4–7.
103. **Поліщук, В.** Співець Шевченкового краю : Володимир Даник // Поліщук В. Гілочка : письменники Черкащини – дітям : посібник-хрестоматія. – Черкаси, 2002. – С. 77–78.
104. **Володимир Даник** // Криничка : антологія творів письменників Черкащини для дітей та юнацтва : в 2 т. – Черкаси, 2009. – Т. 2. – С. 235.
105. **Поезія – це вічне відкриття** : [мотиви творчості поета-лірика Володимира Даника] // Сільські обрії. – 1996. – 12 жовт. (№ 40). – С. 4.
106. **Голиш, Г.** Співець Шевченкового краю : [про творчість Володимира Даника] / Григорій Голиш // Вісник Золотоніщини. – 1996. – 19 жовт. (№ 41). – С. 10.

- 107. Порубльова, Г.** Зоря таланту : [образність творчості поета і композитора Володимира Даника] / Галина Порубльова // Земля Черкаська. – 2007. – 2 берез. (№ 10). – С. 4.
- 108.** А автор хто? : [про першу зб. Володимира Даника «Гуморески та байки»] // Черкаський край. – 1991. – 14 верес. (№ 160/161). – С. 6 : фот.
- 109. Перебийніс, П.** Нас чекають чудеса : [відгук на кн. «Дорога до Марса»] / Петро Перебийніс // Даник В. Дорога до Марса : фантаст. оповідання. – Київ, 1995. – С. 3–4.
- 110. Кодак, М.** Душа під вантажем доби : про сучасну прозу, здебільше молоду : [гуморист. фантастика В. Даника «Дорога до Марса»] / Микола Кодак // Дніпро. – 1997. – № 3/4. – С. 125–[135].
- 111. Яровий, О.** Покоління найщасливіших : (молода укр. літ. 90-х років) : [відзначається зб. В. Даника «Дорога до Марса» – переможець конкурсу «Гранослов»] / Олександр Яровий // Дніпро. – 1997. – № 1/2. – С. 168–174.
- 112. Черкаський викладач написав найкращу військову пісню :** [«Ми солдати України» – пісня черкас. поета Володимира Даника] // Акцент. – 2015. – 24 июня (№ 26). – С. 8.
- 113. Лазуренко, В. М.** Даник Володимир Олексійович / В. М. Лазуренко // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2007. – Т. 7 : Г–Ді. – С. 189.

Поет, прозаїк, гуморист: Іван Дубінін

Народився 9 вересня 1952 року в с. Горіхове Первомайського району Луганської області. Закінчив Кадіївське (нині Стаханівське) медичне училище та Луганський медичний інститут. Працював лікарем в сільській амбулаторії, на станції «швидкої допомоги», викладав у медичному училищі. З 1997 року мешкає та працює в м. Черкаси.

Автор збірок поезій: «Пламя свечи» (1995); «Я колись народився дощем» (2007); літературних пародій «Туди чи не туди?» (1999); книги гумору і сатири «Бюстгальтер на зарплату» (2002); двомовної збірки віршів для дітей «День народження зуба» (2008); поетичної книги-розмальовки для дітей «Небо в калюжі» (2012); прозового роману-пародії «Цезарь в тесте» (2010); іронічного детективу «Контрольний укол» (2013); нової збірки вибраних поезій «Амури не вагаються» (2022).

Лавреат творчого конкурсу газети «Веселі вісті» – «Світ уцілів, бо сміявся» (2001), переможець літературного конкурсу творів для дітей «Лоскотон» (2020), лавреат найпрестижнішої в царині гумору й сатири літературної премії імені Остапа Вишні (2018), лавреат Всеукраїнської літературно-мистецької премії імені Михайла Старицького (2022). Член Національної спілки письменників України з 2004 р.

Твори Івана Дубініна

Окремі видання

1999

114. Туди чи не туди? : літ. пародії / Іван Дубінін. – Черкаси : Відлуння, 1999. – 68 с.

2002

115. Бюстгальтер на зарплату / Іван Дубінін. – Черкаси : Відлуння-Плюс, 2002. – 56 с.

2007

116. Я колись народився дощем : вірші, пародії / Іван Дубінін. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2007. – 163 с. : іл.

2010

117. Цезарь в тесте : детектив – пародія на сериал Д. Донцовой «Евлампия Романова. Следствие ведет дилетант» / Іван Дубінін. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2010. – 288 с.

Читати книжку онлайн: <https://avidreaders.ru/book/cezar-v-teste.html>

2013

*116. Контрольний укол : детектив / Іван Дубінін. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2013. – 220 с.

Читати книжку онлайн: <https://avidreaders.ru/book/kontrolniy-ukol.html>

2015

117. Осінній листоноша : [поезії] / Іван Дубінін. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2015. – 72 с.

2016

118. Іди, синку, іди... : моя гуморист. автобіогр. / Іван Дубінін. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2016. – 251 с. : іл.

2017

119. Трапунки / Іван Дубець. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2017. – 97 с. : іл.

2018

120. ТЕОП : вибр. пародії / Іван Дубінін. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2018. – 99 с.

2022

121. Амури не вагаються : вибр. поезії / Іван Дубінін. – Черкаси : [Чабаненко Ю. А.], 2022. – 137 с.

Твори для дітей

2012

122. День народження зуба : [вірші] / Іван Дубінін. **День рождення зуба** : [стихи] / Іван Дубінін. – [Б. м. : б. в., 2012?]. – 19, 29 с. зустріч. паг. : іл.

2014

123. Зозулька / Іван Дубінін ; [худож. К. Вербівська]. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2014. – 20 с. : іл.

2018

124. Кукудя, або Пригоди кукурудзяного хлопчика / Іван Дубінін ; [худож. О. Курська]. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2018. – 54 с. : іл.

Слухати книжку онлайн:

<https://www.youtube.com/watch?v=oH49r0-QU08>

2020

125. Яка у кого таємниця? : [вірші для дітей дошк. віку] / Іван Дубінін ; [худож. О. Нікіфорова]. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2020. – 35 с. : іл.

Публікації в періодичних виданнях та збірниках

1999

126. Літературні пародії / Іван Дубінін // Холодний Яр : альманах. – Черкаси, 1999. – Число 9. – С. 83–85. – **Зміст:** Жадані руки ; Кохання за горою ; Пес, овес та прикрий ексцес (скоромовка) ; Мовчать чи не мовчать? ; Мінлива любов ; Атомна реакція ; Лижня та лизня ; Два поети ; Баба зима ; Порятунок від зими ; Знайомий черевик ; Ніч без вас ; Морська любов поета.

2002

127. Шкіряний плащ : гумореска / Іван Дубінін // Холодний Яр : альманах. – Черкаси, 2002. – № 10. – С. 265–266.

2003

128. Пародії / Іван Дубінін // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2003. – № 1. – С. 313–315. – **Зміст:** Голі в сні ; Куди зник молодик? ; Розум у штанах.

2007

129. «Цезарь в тесте, или покойник в сиропе на поминках людоеда» : [детектив-пародия] / Іван Дубінін // Склянка Часу. – 2007. – № 44. – С. 77–93 ; 2008. – № 45. – С. 85–104 ; № 46. – С. 71–104 ; № 48. – С. 5–58.

2009

130. [Вірші для дітей] / Іван Дубінін // Криничка : антологія творів письменників Черкащини для дітей та юнацтва : в 2 т. – Черкаси, 2009. – Т. 2. – С. 180–181. – **Зміст:** День народження зуба ; Танок кульбаб ; Дощ цибатий ; Лісова таємниця ; Кицька мурка.

2011

131. Космічний лікар : (фантаст. оповідання) / Іван Дубінін // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2011. – № 1. – С. 252–270.

2012

132. [Пародії] / Іван Дубінін // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2012. № 2, кн. 1. – С. 153–163. – **Зміст:** Багатознаюча трава ; Злощасливий гудзик ; Віршування як роздягання ; Жадані руки ; Собаче

життя ; Долюбив ; Голі в сні ; Любов на яблуках ; Вибух у поезії ; Кляте натхнення.

2013

133. **Спогади про літоб'єднання** / Іван Дубінін // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2013. – № 4. – С. 22–27.

2014

134. **Вибух у Поезії** : [пародії] / Іван Дубінін // Літературна Україна. – 2014. – 31 лип. (№ 28). – С. 15. – **Зміст**: *Собаче життя ; Голі в сні ; Що їсти поету? ; Пикає питання ; Калинова поезія ; Знайомий черевик ; Крила мрії ; Покручене кохання ; Долюбив ; Есканізму і віршовані катаклізми.*

135. **«Сіє дощ краплинки неба...» ; «Ходить осінь...» ; «Жовта хмарина осені...» ; Сумна осінь** : [вірші] / Іван Дубінін // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2014. – № 1. – С. 142–143.

2015

136. **Батько** : уривок з автобіогр. повісті «Іди, синку, іди...» / Іван Дубінін // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2015. – № 2. – С. 159–174.

2016

137. **Гумористична проза** / Іван Дубінін // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2016. – № 1. – С. 269–281. – **Зміст**: *Крутий прикид ; Під ковпаком мобілки ; Третє вухо ; Чи винен лікар?*

2017

138. **[Пародії]** / Іван Дубінін // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2017. – № 2. – С. 298–304. – **Зміст**: *Гадання та сподівання ; Замерзання та поетичне рятування ; Пекуча свіча ; Поет і сушняк ; Доцент.*

2018

139. **[Пародії]** / Іван Дубінін // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2018. – № 1. – С. 119–123. – **Зміст**: *Гадання та сподівання ; Пекуча свіча ; Поет і сушняк ; Замерзання та поетичне рятування.*

2020

140. **Гуманя** : (гуморист. сценка) / Іван Дубінін // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2020. – № 1. – С. 293–296.

141. **[Пародії]** / Іван Дубінін // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2020. – № 2. – С. 266–271. – **Зміст**: *Широкі думки ; Мурза (жартівливий переспів) ; Вітряні вірші ; Я в гаї час не гаяю ; Польоти і прольоти.*

142. [Поезії] / Іван Дубінін // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2020. – № 1. – С. 309–314.– **Зміст:** *Про машинки та погані вчинки ; Му-рка-диригент ; Кролик, який умів рахувати ; Квадрабок, або колобок-2 ; Два горщики, або Кохання у дитячому садочку ; Беззуба жаба.*
143. [Проза] / Іван Дубінін // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2020. – № 1. – С. 162–168.– **Зміст:** *Поетичний конкурс ; Цього дня.*
- 2021**
144. [Вірші] / Іван Дубінін // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2021. – № 1. – С. 294–300.– **Зміст:** *Хвойний їжачок ; Тритон ; Сіра мишка ; Кролик, який умів рахувати ; Лісова тиша ; Вуж ; Віслюк ; Окуляри.*
145. **Моє віршування :** уривок гуморист. автобіогр. «Іди, синку, іди...» / Іван Дубінін // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2021. – № 2. – С. 273–283.

Про автора та його творчість

146. **Дубінін (Дубець), І.** Моя гумористична біографія / Іван Дубець (Іван Іванович Дубінін) // Дубінін І. Я колись народився дощем : вірші, пародії. – Черкаси, 2007. – С. 3–6.
147. **Дубінін, І.** Лікар за фахом, літератор за покликанням : [бесіда з письменником Іваном Дубініним / записала Наталія Висоцька] // Нова Доба. – 2012. – 25 верес. (№ 77). – С. 11.
148. **Іван Дубінін :** [біогр. довідка, творчість] // Криничка : антологія творів письменників Черкащини для дітей та юнацтва : в 2 т. / автор-упоряд. В. Коваленко. – Черкаси, 2009. – Т. 2. – С. 179.

149. **Поліщук, В.** Іван Дубінін – «вишневий лауреат» : [відзначення літ. премією ім. Остапа Вишні за зб. «Трапунки»] / Володимир Поліщук // Нова Доба. – 2018. – 22 листоп. (№ 47). – С. 5 : фот.
150. **Світличний, К.** Пародія – найдошкульніша зброя критика / Костянтин Світличний // Дубінін І. Туди чи не туди? : літ. пародії. – Черкаси, 1999. – С. 3–4.
151. **Білоус, Г.** Сміх – справа серйозна / Григорій Білоус // Дубець І. Бюстгальтер на зарплату : гумор, сатира. – Черкаси, 2002. – С. 3–4.
152. **Те саме** // По той бік мовленого слова : зб. ст. / упоряд. Григорій Білоус. – Черкаси, 2006. – С. 339–340.
153. **Корінь, А.** Сміялись ми удвох з «теопом» з Черкас до Кропивницького : [про інтелект. гумор Івана Дубініна] / Антоніна Корінь // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2019. – № 2. – С. 284–286.
154. **Іван Дубінін** про свою гумористичну поезію: «Спочатку виходило не дуже, а потім усе талановитіше, аж до геніального...» / підгот. Володимир Безуглий // Нова Доба. – 2014. – 2 груд. (№ 92). – С. 11 : фот.
155. **Слинько, А.** Мелодія поетичної душі : [творчість Івана Дубініна] / Алла Слинько // Молодь Черкащини. – 2013. – 23 жовт. (№ 43). – Дод.: Свій час, с. 1.
156. **Вербівська, К.** Витворена повість любови : [відгук на нову поет. зб. І. Дубініна «Амури не вагаються»] / Катерина Вербівська // Дубінін І. Амури не вагаються. – Черкаси, 2022. – С. 3–5.
157. **Білоус, Г. П.** Дубінін Іван Іванович : [біогр. довідка] / Г. П. Білоус // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2008. – Т. 8 : Дл–Дя. – С. 465.

Задзеркалля Олексія Софієнка

*«... Так, це поет... Він весь у своїй землі,
у її стеблі і корінні. Він весь у своєму часі,
у його муках і прозріннях...»*

Петро Перебийніс, поет.

Софієнко Олексій Андрійович народився 12 вересня 1952 року в селі Степанівка Драбівського району на Черкащині. Навчався у Степанівській восьмирічній школі. Відслужив в армії.

Закінчив Київський державний університет імені Т. Г. Шевченка (факультет кібернетики). Жив у місті Канів, працював інженером, учителем математики.

Член Національної Спілки письменників України.

Помер 7 червня 2011 року, похований у м. Канів.

Твори Олексія Софієнка

Окремі видання

1992

158. **Задзеркалля** : вірші / Олексій Софієнко. – Черкаси : Сіяч, 1992. – 40 с. : іл.

1993

159. **Материк світла** : поезії / Олексій Софієнко. – Черкаси : Сіяч, 1993. – 56 с.

1994

160. **Голодне коріння** : поезії / Олексій Софієнко ; [передм. П. Перебийноса]. – Київ : Укр. письменник, 1994. – 47 с.

1996

161. **Terra incognita** : поезії / Олексій Софієнко ; [передм. В. Т. Поліщука]. – Черкаси : Сіяч, 1996. – 120 с.

2013

162. **Співуча кров** : поезії / Олексій Софієнко ; [передм. В. Т. Поліщука]. – Черкаси : Вертикаль, 2013. – 314 с.

Для юних читачів

2019

163. **Лев'яча натура** : [вірші для мол. шк. віку] / Олексій Софієнко ; [худож. Я. Ханаша]. – Черкаси : Інтроліга TOP, 2019. – 15 с. : іл.

Публікації в періодичних виданнях та збірниках

1986

164. **Цвітуть картоплі ; Із пам'яті світить** : [вірші] / Олексій Софієнко // Вітрила–86 : поезія, проза, творча майстерня / упоряд. М. Д. Сом, Ю. О. Сердюк ; редкол.: І. Ф. Драч та ін. – Київ, 1986. – С. 31–32.

1988

165. «Орієнтація на правду» / Олексій Софієнко // Молодь Черкащини. – 1988. – 12-18 груд. (№ 51). – С. 7. – **Зміст:** *На крузі гончарнім ; Квітень ; Вдова ; Папороті цвіт ; Фреска ; До віків доторкнуць.*

1989

166. Подорожник : [вірші] / Олексій Софієнко // Жовтень. – 1989. – № 6. – С. 11–13. – **Зміст:** *Фреска ; Бути садом нелегко мені ; Осінні дими ; Туга Марусі Богуславки ; Квітень ; Вірчі багаття ; Голодний 33-й рік.*

1990

167. Горить свіча між ралом і мечем : [вірші] / Олексій Софієнко // Радянська освіта. – 1990. – 24 квіт. (№ 32). – С. 4. – **Зміст:** *Іще живу ; Світає шлях ; Сива пісня ; Зоріють слова ; Полинова колиска ; Папороті цвіт ; В. Симоненку ; 1963 рік ; Над клаптиком літа ; Космогіпоза.*

168. «І що ми варті без любові?...» : [вірш] / Олексій Софієнко // Черкаська правда. – 1990. – 19 трав. (№ 113). – С. 3.

169. Під куполом духу ; У крилах часу : [вірші] / Олексій Софієнко // Молодь Черкащини. – 1990. – 22-23 жовт. (№ 43). – С. 6.

170. Полинова колиска ; А раю – нема : [вірші] / Олексій Софієнко // Прапор. – 1990. – № 8. – С. 132–133.

171. Світ світом стає : [вірш] / Олексій Софієнко // Черкаська правда. – 1990. – 27 січ. (№ 22). – С. 3.

172. 1963 рік : [вірш] / Олексій Софієнко // Черкаська правда. – 1990. – 7 січ. (№ 6). – С. 5.

1991

173. Барвінок ; Вечір ; Перенародження ; Сон ; Дихання грози ; «Всі паперові кораблики...» ; «Бачу, як леза чужих гріхів...» ; Шинель ; Тріолет : [вірші] / Олексій Софієнко // Освіта. – 1991. – 22 листоп. (№ 86). – С. 4.

174. Божиста дорога ; Перенародження ; Зоріють слова ; Голоси : [вірші] / Олексій Софієнко // Молодь Черкащини. – 1991. – 11-17 берез. (№ 11). – С. 3.

175. **Ностальгія** : [вірш] / Олексій Софієнко // Молодь Черкащини. – 1991. – 11-17 берез. (№ 11). – С. 5.
176. **«Під небом долі – зорі і хрести...»** : сонет / Олексій Софієнко // Черкаський край. – 1991. – 1 берез. (№ 42). – С. 4.
177. **Сива пісня** : [вірш] / Олексій Софієнко // Черкаський край. – 1991. – 11 січ. (№ 7). – С. 3.
178. **У кратері протесту** : [вірш] / Олексій Софієнко // Молодь Черкащини. – 1991. – 11-17 берез. (№ 11). – С. 8.

1993

179. **[Поезії]** / Олексій Софієнко // Холодний Яр : альманах. – Черкаси, 1993. – Число 1. – С. 39–40. – **Зміст**: «зернина спогаду...» ; *Квітень* ; «життя – вічний зойк...» ; «не витеше срібна луна...» ; *Відлина яворова тінь* ; *Сковорода* ; *Бути садом нелегко мені*.

1994

180. **Зоріють слова** : [вірші] / Олексій Софієнко // Березіль. – 1994. – № 3/6. – С. 10–12. – **Зміст**: *Дід Тодось* ; *Голоси квітів* ; *Сонячний зайчик* ; *Шинель* ; *Міраж* ; *Осінь*.

1997

181. **Благословен єси** : [вірші] / Олексій Софієнко // Холодний Яр : альманах. – Черкаси, 1997. – Число 7. – С. 33–36. – **Зміст**: *Ніхто* ; *Криниця мого серця* ; *Розпач* ; *Благословен єси!..* ; *До українців* ; *Павло Тичина* ; *Буття* ; *Карпатські терцини* ; *Монастирська тиша* ; *Коні* ; *Богдан Лепкий. Туга за Батьківщиною...* ; *Ніч Івана Мазепи* ; *Епоха Євгена Маланюка*.

1998

182. **Із циклу «Серце у вогні»** : [вірші] / Олексій Софієнко // Дзвін. – 1998. – № 10. – С. 75–81. – **Зміст**: *Воскресіння* ; *Настигнуті* ; *До українців* ; *Горнись до тебе, Україно* ; *Momentum cum deo* ; *Ув'язнений зойк* ; *Соловецька сповідь* ; *Монастир* ; *Свобода* ; *Сонцекров* ; *Корона вічності* ; *Підпалена тиша* ; *Провіщення* ; *Благословен єси!..* ; *Слід* ; *Вірші-піраміди* ; *Сонячний хрест*.

2003

183. **«І є за що любити Україну...»** / Олексій Софієнко // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2003. – № 2. – С. 179–186. – **Зміст**: «*Яко диво осяває...*» ; *Вітчизняна історія* ; *Сповідь* ; *Із горл, із вен...*;

«Блакитна хата» Марка Шагала з «падучим ангелом» ; Із віків ; Пісня ; Світотворення ; Хресторукі ліси ; Хрести (рондель) ; Невідворотність ; Червлена мить ; Камінь війни ; Обрії ; Рідна земля ; І є за що любити Україну.

184. Під знаком слова : (із циклу «Семисвіччя») / Олексій Софієнко // Холодний Яр : часопис. – 2003. – № 4. – С. 250–254. – **Зміст:** *«Життя легкого не буває...» ; Триптих ; Журавлі летять ; З любові і роси ; Злука ; Протуберанці ; Під знаком слова ; «чую втому земної тиші...» ; Із циклу «Вірші-дерева».*

2005

185. Золота сурма / Олексій Софієнко // Дзвін. – 2005. – № 7. – С. 7–11. – **Зміст:** *Під знаком слова ; І є за що любити Україну ; Час у майбутнє сіяти світло... ; Одкровення ; Два ронделі ; Земля Черкаська ; Гори палають... ; Хресторукі ліси ; Світотворення ; Слухаю, як дерево часу росте... ; Вар'ят ; Скворода ; Павло Тичина ; Анациклет ; Покрова ; Стихія – осінь... ; Вечір ; Золотоверхий сон ; Шлях.*

2006

186. Літа висока блакить : [поезії] / Олексій Софієнко // Літературна Україна. – 2006. – 31 серп. (№ 33). – С. 5. – **Зміст:** *Висока блакить ; Одкровення ; Під знаком слова ; Сповідь ; «чую втому земної тиші...».*

2013

187. «За обрієм – обрій. І шляху стріла...» : [вірш] / Олексій Софієнко // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2013. – № 1. – С. 154.

188. Канів ; Місто моє : [вірші] / Олексій Софієнко // Холодний Яр : часопис. – Черкаси, 2013. – № 1. – С. 145.

Про життєпис автора та його творчість

- 189. Перебийніс, П.** До голосу народу / Петро Перебийніс // Софієнко О. Голодне коріння : поезії. – Київ, 1994. – С. 3–4.
- 190. Поліщук, В.** Вічна спраглисть пізнання : (поезія Олексія Софієнка) / Володимир Поліщук // Софієнко О. TERRA incognita : поезії. – Черкаси, 1996. – С. 5–8.
- 191. Те саме** // Поліщук В. Т. Вибране : в 3 т. – Черкаси, 2013. – Т. 3 : Під прапором неба. – С. 210–217.
- 192. Те саме** // Слово і час. – 1998. – № 6. – С. 87–89.
- 193. Поліщук, В.** Свіча високої поезії : (про Олексія Софієнка та його поетичне слово) / Володимир Поліщук // Софієнко О. Співуча кров : поезії. – Черкаси, 2013. – С. 3–16.
- 194. Те саме** // Поліщук В. Слово до високих літ : літературозн. студії. – Черкаси, 2018. – С. 276–289 : фот.
- 195. Те саме** // Поліщук В. Т. Вибране : в 3 т. – Черкаси, 2013. – Т. 3 : Під прапором неба. – С. 221–237.
- 196. Поліщук, В.** Цей поет, як оголений нерв... : (поезія Олексія Софієнка) / Володимир Поліщук // Поліщук В. Про класиків, неокласиків і сучасників. – Черкаси, 2007. – С. 345–347.
- 197. Те саме** // Поліщук В. Т. Вибране : в 3 т. – Черкаси, 2013. – Т. 3 : Під прапором неба. – С. 218–220.
- 198. Коваленко, В.** Олексій Софієнко : [біогр. довідка] / В. Коваленко // Криничка : антол. творів письм. Черкащини для дітей та юнацтва : в 2 т. – Черкаси, 2009. – Т. 2. – С. 182.
- 199. Даник, В.** Софієнківські читання / Володимир Даник // Літературна Україна. – 2017. – 19 жовт. (№ 41). – С. 3 : фот.

Розділ 2. Допоміжні покажчики

2.1. Іменний покажчик

До покажчика включено прізвища авторів, укладачів, редакторів, художників, композиторів, виконавців пісень, а також осіб, яким присвячено матеріали. Номери, що відносяться до прізвищ осіб, котрим присвячено матеріали, наведено в дужках.

Безуглий В. 154 (уклад.)
Білоус Г. 151–152, 157
Вербівська К. 123 (худож.), 156
Висоцька Н. 147
Гаврош О. 95 (уклад.)
Голиш Г. 104
Даник В. (97-111), 199
Драч І. Ф. 164 (ред.)
Дубець І. див. Дубінін І.
Дубінін І. (81), 119, (146-157)
Єфімов В. 87 (викон.)
Зборовська Л. 94 (уклад.)
Кикоть В. (80)
Коваленко В. 148 (упоряд.), 198
Ковалів Ю. (83)
Кодак М. 108
Копилов С. 85 (композитор), 88 (композитор)
Корінь А. 153
Курська О. 124 (худож.)
Лазуренко В. М. 111
Левченко С. (71)
Лепкий Б. (181)
Ліхцов М. 99
Лютый В. 86 (композитор)
Мазепа І. (181)

Маланюк Є. (181)
Мальований В. 100
Марштупа В. 89 (викон.)
Марштупа Ю. 89 (викон.)
Масло М. (79)
Месевря О. І. 92
Нікіфорова О. 125 (худож.)
Овдієнко В. Б. 97
Перебийніс П. 107, 160 (передм.), 189
Поліщук В. 101, 149, 161–162 (передм.), 190–197
Порубльова Г. 105
Романенко Н. В. 91
Романюк М. (82)
Руднєв С. (73)
Рябоконт Л. 87 (композитор)
Світличний К. (75–76), (150)
Сердюк Ю. О. 164 (упоряд.)
Симоненко В. (74), (167)
Сковорода Г. (179), (185)
Слинько А. 155
Солоденко Є. В. 96
Сом М. Д. 164 (упоряд.)
Софієнко О. (189-199)
Стеценко Н. І. 94
Сухий І. 90 (композитор)
Тичина П. (181), (185)
Українка Л. (57)
Ханаша Я. 163 (худож.)
Чайковський П. (52)
Шагал М. (183)
Шапошник М. (72)
Шевченко Т. (14), (47), (51), (77–78)
Шульгіна В. 98
Янакова Н. 15 (упоряд.)
Яровий О. 109

2.2. Список переглянутих і розписаних періодичних видань

Акцент
Березіль
Вісник Золотоніщини
Вітрила–86 : збірник
Дзвін
Дніпро
Жовтень
Земля Черкаська
Літературна Україна
Молодь Черкащини
Надвисся : літ.-іст. альм.
Нова Доба
Освіта
Педагогічний вісник
Прапор
Радянська освіта
Сільські вісті
Сільські обрії
Скіфія-2021 : альманах
Склянка Часу
Слово і час
Спадщина Черкащини : альманах
Холодний Яр : часопис
Черкаський край

Зміст

Від укладача	3
Поліщук В. Т. Літературний процес у краї	6
Поет-пісняр з Шевченкового краю: Володимир Даник ... 18	
Твори Володимира Даника	18
Окремі видання.....	18
Публікації в періодичних виданнях та збірниках.....	20
Літературно-критичні нариси.....	26
Пісні на слова Володимира Даника.....	28
На допомогу вчителю.....	29
Співець Шевченкового краю (про автора та його творчість.....	30
Поет, прозаїк, гуманіст: Іван Дубінін	32
Твори Івана Дубініна	33
Окремі видання.....	33
Твори для дітей.....	34
Публікації в періодичних виданнях та збірниках.....	35
Про автора та його творчість.....	37
Задзеркалля Олексія Софієнка	39
Твори Олексія Софієнка	40
Окремі видання.....	40
Для юних читачів.....	40
Публікації в періодичних виданнях та збірниках.....	40
Про життєпис автора та його творчість.....	43
Допоміжні показчики	45
Іменний показчик.....	45
Список переглянутих і розписаних періодичних видань.....	47

Бібліографічне видання

Письменники Черкащини – ювіляри 2022

Біобібліографічний покажчик

Укладач **Н. В. Адешелідзе**

Відповідальна за випуск **Л. Д. Дядик**

Редакторка **Н. В. Фейгінова**

Формат 60x84/16

Видавець і виготовлювач

Комунальний заклад «Обласна універсальна наукова бібліотека
імені Тараса Шевченка»,
вул. Байди-Вишневецького, 8, м. Черкаси, 18001

Підписано до друку 2022. Тир. 50. Ксерокс ОУНБ імені Тараса Шевченка

